

Pravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 8122, 8123,
3124, 8125, 8126.

Inseratni odsek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 5. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Vien št. 105.941.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za izdajanje Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Berlinski posveti

Berlinski poset, s katerega se je ma-
džarski ministrski predsednik pravkar
vrnil v Budimpešto, se še vedno zavija
v misteriozno tajnost. Kaj čuda,
da se plete okrog tega srečanja toliko
več domnev in ugibanj, kajti nikdo pač
ne verjame, da bi si bil šef madžarske
vlade izbral baš čas, ki je poln politič-
nega dogajanja, za prijateljsko vizito
ali za lovsko zabavo.

Vesti, da veljajo berlinske posvetova-
nje dogovoru o nemško-poljsko-madžar-
ski letalski obrambi ali celo dalje se-
gajoči zvezi političnega in vojaškega
značaja, so bile z vseh prizadetih mest
bolj ali manj odločno demantirane. Ver-
jetno je, da so tako konkretne infor-
macije res preuravnotežene, ni pa skoro
dvoma, da so se razgovori službenih
predstavnikov omenjenih treh držav
nanašali na take in podobne možnosti
in »zelo zadovoljivi uspehi«, o katerem
govori madžarsko službeno poročilo,
znači morda tesnejše zblizanje, kakor se
oficijsko priznava.

Kljub temu bi bilo najbrž še zgre-
šeno govoriti o tako odločni spremembi
madžarske zunanje politične smeri, da
bi bile preveč tangirane njene zveze z
Rimom. To potrjuje tudi oficiozni ma-
džarski tisk, ki naglašja, da bi moglo
tesnejše sodelovanje Pešte z Berlinom
in Varšavo v današnji situaciji biti Ita-
liji samo dobrodošlo. Zato naj bi sledilo
berlinskemu izletu še potovanje v Rim
— tedaj nekako posredovanje, v kate-
remu bi pripadla šefu madžarske vlade
glavna vloga. Vsaj po madžarskih ve-
steh.

Posredovanje naj bi se raztezalo tudi
na Avstrijo. Že dalje časa sem se opa-
ža neko bolj umirjeno razmerje med
Dunajem in Berlinom. Medsebojnih ti-
skovnih polemik skoro ni več in zlasti
v avstrijskem časopisu je kritična ru-
brika o hitlerjevski politiki tako rekoč
popolnoma odpravljena. O vzrokih te
spremembe je bilo slišati razne dom-
neve in nekateri angleški listi so vedeli
poročati celo o nekaki fronti deželnih
šefov proti osrednji vladi, ali bolje, pro-
ti kancelarju osebi, ter pri tem nami-
gavali na Papenovo roko.

Take vesti je težko kontrolirati, ver-
jeti se pa sme, da je tudi v avstrijskem
vladnem taboru mnogo razpoloženja za
spravo in zopetno zblizanje z Nemčijo.
Na drugi strani pa je tudi Hitler spre-
menil taktiko in je pripravljen podvreči
program anšlusa temeljiti reviziji. V tej
zvezi so sedaj nedvomno vredna vse po-
zornosti poročila o obojestranski pri-
pravljenosti za »modus vivendi«, za ne-
kak kompromis, ki bi zagotovil Avstriji
formalno samostojnost, odprl pa tudi
nacionalistom hitlerjeve barve vrata v
dunajsko vlado.

K berlinskemu posvetovanju je bil
pritegnjen tudi avstrijski poslanik Tau-
schitz, kar potrjuje, da so razprave ve-
ljale tudi avstrijskemu vprašanju. Zdi
se, da torej ni slučaj, če se istočasno z
Gömböševim posetom lansirajo v jav-
nost vesti o novih Hitlerjevih ponud-
bah na avstrijski naslov. Tak razvoj
bi se gibal povsem v liniji madžarskega
koncepta, ker bi tako odpadla kočljiva
kolizija interesov in Madžarska ne bi
bila postavljena pred dilemo, za katero
stran naj se odloči.

Avstrijska vlada in njen tisk se vsaj
dozdevno omejujeja za enkrat na opa-
zovanje in čakanje. Oficiozni listi po-
dčrtavajo nespremenjeno prijateljsko
med Avstrijo in Madžarsko, izključujejo
pa možnost madžarskega posredovanja
med Dunajem in Berlinom. Priznavajo
pa pomen Gömböševega potovanja, češ
da se tudi izven Društva narodov pri-
pravlja v Evropi pomembni politični
dogodki. Da jim ti dogodki, kakor iz-
gleda, ne povzročajo večjih skrbi, je
morda eden vzrokov za verzijo, ki že
uvršča Avstrijo v krog držav, zbirajo-
čih se v berlinsko kombinacijo.

Zaključek zdrav- niškega kongresa

Beograd, 2. oktobra. p. Danes se je za-
ključil kongres jugoslovenskih zdravnikov.
Po dolgih debatah o strokovnih vprašanjih
je bila sprejeta daljša resolucija, ki opo-
zarja na vedno večje naraščanje splavov, zaht-
va večjo zaščito materinstva in dece ter po-
seben zakon za zaščito nezadostno negovane
siromašne in nezakonske dece. Resolucija
končno poudarja, da naše bolnice ne zado-
ščajo potrebam.

Za novega predsednika jugoslovenskega
zdravniškega društva je bil izvoljen dr.
Branko Bogičević iz Zagreba.

Komisariat za zagrebško zbornico

Zagreb, 2. oktobra. o. Z odlokom mi-
nistra za trgovino in industrijo so bili ra-
rešeni dosedanjí člani trgovsko-industrijske
zbornice v Zagrebu. Za komisarija je bil
imenovan banki svetnik Uzořinac, ki mu
je poverjena predvsem naloga, da pri-
pravi vse potrebno za izvedbo novih volitev.
Računajo, da bodo volitve v decembru ali
vsaj v januarju.

Knez namestnik je zaključil manevre

Severna vojska je po prehodu preko Save uspešno izvršila postavljeno ji nalogo —
Danes bo v prisotnosti Nj. Vis. kneza Pavla svečana revija vseh čet

Brčko, 2. oktobra. AA. Davi ob 6.30
se je pripeljal v Brčko s posebnim vla-
kom na manevre Nj. kralj. Vis. knez
namestnik Pavle v spremstvu ministra
dvora g. Antiča. Na postaji so Nj. Vis.
kneza namestnika sprejeli predsednik
vlade in zunanji minister dr. Milan
Stojadinović, minister za vojsko in
mornarico general Petar Živković in
voditelj manevrov general Krstić.
Knez namestnik je danes prisostvoval
manevrom na opazovalnici v Oglavcu
pri Brčkem.

Brčko, 2. oktobra. a. Veliki vojaški
manevri so bili danes končani. Številčno
nadmočne severne čete so potisnile
južno vojsko do izpoda Obora. Z zav-
zetjem Obora so zavladale na vsej
fronti in s tem izvršile zadano jim na-
logo.

Vso noč od ponedeljka na torek je
severna vojska korakala čez pontonski
most, ki so ga zgradili pri Brčkem čez
Savo, ker je pravi, železni most pri
Brčkem »zletel v zrak.« Nočnemu pre-
hodu, ki se je vršil ob svitu dveh og-
romnih reflektorjev, je z zanimanjem
na obeh straneh Save prisostvovala og-
romna množica prebivalstva. Ljudje so
vztrajali vso noč, občudovali brezkon-
ne oddelke vojske, ki so iz noči prihaj-
ali k mostu in se na drugi strani Save
zopet izgubljali v noč, vsak oddelk v
odrejeno mu smer. Kar neverjetno se je

zdelo, da je mogel most prenesti to sil-
no obtežitev. Še bolj pa je presenetil
vzorni red, ki je vladal pri pohodu.
Pontonci iz Šabca, ki so pod vodstvom
svojega poveljnika majorja Dragana
Habra v neverjetno kratkem času zgra-
dili zasilni most, so bili na mah najpo-
pularnejši junaki.

Južna vojska se je bila umaknila
pred premočjo daleč od Save proti jugu.
Zato večerj ves dan med njo in sever-
nimi četami ni prišlo do nikakih spopa-
dov. Pač pa je severna vojska porabila
dan, da se je na južnem bregu Save
razvila in se pripravila za odločilni na-
pad, ki se je izvršil danes.

Južne in severne čete so se izredno
spretno posluževale maskiranja, tako
da jih ni bilo nikjer videti. Teren je
grčevit in zaraščen z drevjem, zato je
bilo prikrivanje tem bolj učinkovito.
Slo je tako daleč, da so generali, ino-
zemski vojni odposlanci in novinarji, ki
so bili postirani na najbolj prikladnih
vrhovih, mogli zasledovati gibanje čet
le na osnovi poročil, ki so od posamez-
nih oddelkov prihajala po telefonu.
Vojaški odposlanci, novinarji in občin-
stvo zato niso videli nikakršnih film-
skih prizorov, tem bolj zanimivi pa so
bili manevri za vsakega, ki se je poglo-
bil v nje in resno sledil njihovem raz-
voju.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle, pred-
sednik vlade, minister vojske in mor-
narice, generali in inozemski vojaški

atašeji so zasledovali manevre z opazo-
vališča na Oglavcu. Inozemski vojaški
atašeji so bili polni hvale nad uspešni-
mi vajami. S priznanjem so poudarjali,
da se jim ne skuša ničesar prikrivati in
da stori vodstvo manevrov vse, da dobe
pravo sliko o vrednosti jugoslovenske
vojske. Zelo so bili navdušeni tudi za-
radi prisrčnega sprejema v Bijelini,
kjer so nastanjeni kot privatni gostje
po hišah, in kar ne morejo prehoviti
gostoljubnosti domačinov. Inozemski
vojaški strokovnjaki soglasno izrekajo
tudi priznanje vztrajnosti in svežosti
našega vojaka.

Ko je severna vojska zavzela Obor je
voditelj manevrov general Krstić prošil
vojnega ministra, naj izposluje dovo-
ljenje Nj. Vis. kneza namestnika za
zaključek manevrov. Ko je knez name-
stnik dal zaproseno odredbo, je tro-
benta naznanila prekinjenje bojev.
Trobente so se nato druga za drugo
oglašale na obe strani po vsej »fronti«
in par trenutkov kasneje so že umolkni-
li strelji.

Povelje, da se imajo »sovražnosti«
ustaviti, je bilo izdano ob 13.10. Takoj
nato je vodja manevrov knezu name-
stniku, predsedniku vlade, vojnemu mi-
nistru in drugim prisotnim gostom na
velikem zemljevidu podrobno pojasnil
cilje in potek manevrov. Pojasnil je,
da je bila severna vojska zamišljena
kot del večje armade, ki prodira proti

jugu. Namen manevrov je bil preizku-
siti neposredni starešinski kader pri
izvrševanju zadanih nalog, obenem pa
preizkusiti čete in njihovega duha. Po-
leg tega so se imele izvršiti razne teh-
nične naloge in zlasti preizkusiti spretnost
v maskiranju. Vodja manevrov je izrekel
veliko priznanje vsem četam, ker so se
tako one pri severni, kakor one pri južni
vojski pokazale kos velikim moralnim in
tehničkim nalogam. Na koncu je voda ma-
nevrov poudaril še važnost eksperimenta
z mobilizacijo polka na pohodu. Eksperiment
se je v polni meri posrečil. Rezervisti so
se odzvali do poslednjega ter prihiteli
po najbližjih poteh na odredjena jim me-
sta.

Knez namestnik se je nato razgovar-
jal dalj časa s predsednikom vlade,
vojnim ministrom in vojaškimi atašeji.

Brčko, 2. oktobra. Nj. Vis. knez na-
meštnik Pavle je priredil nocoj ob 20.30
večerjo v Sokolskemu domu. Večerje so se
med povabljeni udeležili predsednik kra-
ljevske vlade dr. Milan Stojadinović mi-
nister vojske in mornarice general Pe-
ter Živković, ban drinske banovine g. Lu-
kić, člani vojaškega sveta, načelnik gene-
ralnega štaba, voditelj manevrov, armijski
in divizijski generali, vsi vojaški odpo-
slanci, ki so se udeležili manevrov, ter mi-
nister dvora Antić in dežurni adjutant Čo-
lak-Antić.

SPLOŠEN ALARM V ITALIJI

Deset milijonov fašistov od Brennerja do Sicilije je včeraj mani-
festiralo za italijansko ekspedicijo v Vzhodni Afriki

Rim, 2. oktobra. w. Po radiju ter s sire-
nami na ladjah in tovarnah, kakor tudi z
zvonjenjem vseh zvonov so bili popoldne ob
pol 16. alarmirani vsi pristaši fašistične
stranke v državi. Delavci so takoj zapu-
stili tovarne in tudi vsi ostali pristaši režima
so takoj odhiteli na določena zbirališča. Vse
trgovine, uradi, lanke in razna podjetja so
zaprti svoje prostore. Nalog za manifestaci-
jo na prostem je izdal glavni tajnik stranke
Starace. Takoj, ko so se oglasili zvonovi, so
na vseh hišah v prestolnici zaplapolale za-
stave. Člani stranke so deloma v črnih sraj-
cah, deloma v uniformah miličnikov odšli
v strankina tajništva, od koder so v strnj-
nih vrstah odkorakali na zbirališča, kjer so
bili postavljeni ojačevalci, iz katerih so do-
nele fašistične koračnice in patriotske pe-
smi. Z vseh letališč so se dvignila letala
ter krožila ves čas nad zbirališči. To vsena-
rodno zborovanje naj bi bil plebiscit za ita-
lijansko ekspedicijo v vzhodni Afriki in za
stremljenje, da se italijanski narod razširi.
Po poročilih, ki jih je dobila stranka, so se
zborovanja po vseh mestih do najmanjše
vasice udeležili fašistični pristaši od Bren-
nerja do Sicilije skoraj polnoštevno, tako
da je bilo danes popoldne na prostem 10
milijonov ljudi. Po vsej državi so pričakovali
govor ministrskega predsednika z veliko na-
petostjo.

Mussolinijev apel na narod in Evropo

Ob 18.30 se je med nepopisnim navdu-
šenjem množice pojavil na balkonu pred-
sednik vlade Mussolini, ki je imel na-
slednji govor:

»Črne srajce, možje in žene Italije!
Italijani onstran gora in onstran morij,
poslušajte me! Za našo domovino bije da-
nes zgodovinska ura, 20 milijonov Italia-
nov je zbranih danes po vseh italijanskih
mestih, kar predstavlja največje ljudsko
zborovanje, ki ga je kdaj beležila zgodo-
vina. Teh 20 milijonov je enega srca in
ene odločnosti. Ta manifestacija naj do-
kaže da je identičnost med Italijo in fa-
šizmom popolna, absolutna in nespremen-
ljiva. Kdor trdi nasprotno, pač ne ve, kaj
pomeni fašistična Italija izza iz leta 1925.
Že več mesecev se valijo množice naše vojs-
ke proti svojem cilju in v teh zadnjih
urah je postal njihov tempo hitrejši in
nevzdržljiv. Toda ni samo armada, ki ko-
raka nasproti svojem cilju, temveč tudi
44 milijonov Italijanov, ki korakajo s to
armado skupno, kajti zgodila se je Ita-
liji največja krivica, da se ji odreka pro-
stor na solncu.

Ko je 1. 1915 Italija položila svojo usodo
v druge roke je povsod zavladalo nepo-
sno veselje, toda po doseženi skupni
zmagi, ki je prinesla Italiji velike žrtve
670.000 mrtvih, 400.000 invalidov in
1.000.000 ranjencev, so se vsedli odgovorni
faktorji za zeleno mizo in nam vrgli ne-
kak drobtin s kolonialne pojedine ostalih.
Trinajst let smo trpeli, toda oklep okoli
nas je postal vedno tesnejši. Sedaj je
tega dovolj. Nočem verjeti dokazom da
se bo pravi francoski narod udeležil san-
cij proti Italiji. Prav tako ne verjamem,
da bi hotel pravi angleški narod prelivati
svojo kri in spraviti Evropo v katastrofo

zato, da bi stopil v obrambo afriškega na-
roda, ki nosi žig barbarstva in ni vreden,
da se prišteva med civilizirane narode.
Toda kljub vsemu temu ne smemo poza-
biti na možnost jutrišnjega dne.

Na gospodarske sankcije bomo odgo-
vorili z našo disciplino, z našo požrtvoval-
nostjo. Na vojaške ukrepe bomo odgo-
vorili z vojaškimi ukrepi, na dejanja z

orožjem pa z dejanji z orožjem. Nihče naj
ne misli da bo naš narod klonil, kajti na-
rod, ki ima svoje upe v bodočnost, ne more
ravnati drugače.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Še enkrat izjavljam kategorično in sve-
čano vsem Italijanom, ki me poslušajo, da
bom položil vse, da se prepreči, da bi se
spor za kolonije izprevergel v evropski
spor.

Anglija se pripravlja za sankcije proti Italiji

Važna seja angleške vlade — Prepoved izvoza orožja bo
preklicana, čim prično Italijani vojno

London, 2. oktobra. wo. Dopoldne ob 11.
se je v navzočnosti vseh ministrov vrši-
la seja ministrskega sveta, ki je trajala
dve uri. Dasi je ministrski svet smatral,
da mora počakati na razvoj dogodkov v
okoliščini Društva narodov, vendar splošno
menijo, da je ukrenil vse za vsak primer,
predvsem pa za obrambno službo. Mini-
stri bodo ostali v etalnih stikih z ministr-
skim predsednikom Baldwinom, da bo
mogel pravočasno ukrepati po okoliščinah.
Popoldne je imel ministrski predsednik
razgovore z ministri za mornarico, voj-
sko in letalstvo. Pri posvetovanjih so bili
navzočni tudi zakladni kancelar, zunanji,
trgovinski in kolonialni ministri.

Minister za Društvo narodov Eden bo
jutri odpotoval nazaj v Ženevo. Mislijo,
da ne bo ekušal v Parizu razpravljati z
Lavalom o odgovoru na nedavno angle-
ško vprašanje, ker o tem pred petkom v

Cesar Haile Selasie je že naročil povelju-
jočim generalom, naj bodo za vsak primer
pripravljeni in vsak hip se pričakuje tudi
objava mobilizacijskega ukaza.

Italijansko poslanstvo je že pričelo spravl-
jati svoje arhive na kolodvor, italijanski
konzul v Adui pa je odpotoval v Eritrejo.

Novo orožje za Abesinijo

Dopoldne je prispelo semkaj iz Belgije
mnogo municije in strojnih pušk, ki so jih
takoj razdelili na razne pokrajine, kjer bo-
do z njimi opremlili čete.

Kakor trdijo, je v Rdečem morju zasidra-
nih 16 italijanskih podmornic, pripravljenih,
da zajamejo ladje, ki prevažajo municijo in
vojni material iz inozemstva v Abesinijo.

Spopadi
Italijanov z nomadi

London, 2. oktobra w. Kakor poroča
»Evening Standard« iz Addis Abebe, je pri
prodiranju Italijanov do gorovja Musa Ali,
prišlo do streljanja med italijanskimi četa-
mi in nomadi, ki bivajo v puščavi Da-
nakil.

Francoski vladi ne bo nobene odločitve.
V zvezi z današnjo sejo angleške vlade
poročajo listi, da je vlada na njej usko-
pila, da je vojna v Vzhodni Afriki ne-
izbežna ter da preostaja samo še mož-
nost kolektivnih odredb, pri katerih ma-
jo sodelovati vse države, ki so članice
Društva narodov. Politični krogi so mne-
nja, da bo angleška vlada, čim bo Italija
napadla Abesinijo, kar naj bi se zgodilo
prihodnji teden, uknila prepoved izvoza
orožja iz Anglije, da bi tako omogočila
Abesiniji uspešnejšo obrambo proti Italiji.

Obenem pa bo predložila potrebne predloge
za odredbe, po katerih naj bi se ravnale
članice Društva narodov, če bi Italijan-
ske vojne ladje na Rdečem morju začele
ustavljati trgovinske ladje drugih držav
in jih prelekovati, ali ne prevažajo morja
orožja in streliva za Abesinijo. Nadalje
se računa s finančnimi in gospodarskimi

predlogi, da se Italiji odvzamejo vsa
kolonialna ozemlja, čim bi Italijanska vojska
zasledila Aduo in tako masševala poraz
iz 1. 1896, bi se morala preprečiti vsa na-
daljnja vojna. Poleg tega pa naj bi se na
pobudo abesinske vlade sklicala mednarodna
konferenca, ki naj bi sklepala o razdelitvi
kolonialnih posesti.

V ostalem nalaga sedanja situacija an-
gleškemu narodu dolžnost, da ojači svojo
vojno mornarico.

Francija se bo odločila
v petek

Pariz, 2. oktobra. o. Italijanski poslanik v
Parizu Cerutti je danes posetil ministrske-
ga predsednika Lavalu ter se informiral o
angleških zahtevih ter stališču Francije gle-
de sankcij, ki naj bi se izvajale proti Italiji
v smislu čl. 16 statuta Društva narodov.

Laval je Ceruttiju pojasnil, da bodo franco-
ski diplomatski strokovnjaki proučili ves
problem, tigar posledice so nedvomno da-
lekosežne, francoska vlada pa se bo odlo-
čila šele na svoji seji v petek. Cerutti je
sprejel Lavalova pojasnila na znanje.

Požar v varšavski univerzi

Varšava, 2. oktobra. AA. Na vseučilišču
je v pretekli noči nastal požar, ki se je
naglo razširil. Poleg drugih institutov je bil
popolnoma uničen veliki vseučiliški zoo-
loški muzej.

Protest proti tekmi
Primorje—Gradjanski

Beograd, 2. oktobra. p. Poslovni odbor
JNS je odobril vse dosedanje kvalifikacij-
ske tekme razen ljubljanske tekme Pri-
morja z Gradjanskimi, na kateri je prišlo do
incidentov. (O tej tekmi, ki je dvignila v
Zagrebu mnogo pretiranega vika in krika,
bomo zdaj pregovorili še kaj Op. ur.)

Svečanost v vojni akademiji

Naša vojska je narodna, naši vojaki so oboroženi državljani, da branijo narod in državo

Beograd, 2. oktobra.

Včeraj je bila v vojni akademiji lepa svečanost, ki se ponavlja sicer vsako leto, je pa vendar vedno enako pomembna in veličastna. Včeraj je, kakor znano, 260 gojencev nižje šole vojne akademije po dovršenih studijah doseglo podpornočinski čin.

Dvorišče akademije je bilo lepo okrašeno. Letos je bila svečanost še posebno ganljiva, ker je prva po smrti kralja Aleksandra, junaka našega poveljnika naše vojske. Na dvorišču so stali v vrstah novi podpornočniki, pred njimi v posebni vrsti pa njihovi starejši tovariši-častniki, ki so dovršili višjo šolo vojne akademije. Ostali prostor so izpolnili gojenci akademije. Med njimi je bila skupina mladenčev v civilnih oblekah. To so bili najmlajši gojenci, ki so bili pred nekaj dnevi sprejeti v akademijo. V ozadju dvorišča je bila postavljena tribuna za odposlanca Nj. Vel. kralja, poveljnika mesta Beograda, ministra vojske in mornarice, generala Cukavca, za predstavnika generalnega štaba in za druge vojaške dostojanstvenike. Slavnosti so prisostvovali tudi mnogi častniki od najnižjih do najvišjih, učitelji vojne akademije ter starši gojencev. Svečanost je otvoril upravnik akademije general g. Sava Tripković z lepim govorom, med katerim je posebno iskreno naglasil:

— Polnih pet let sem preživel v krogu teh mladih ljudi, ki so zgodaj vstajali, da bi morali mnogo izvršiti. Vsaj so častno tekmovali za prvenstvo in tej šoli in kazali so vedno mnogo vestnosti

in velikodušnosti. Ko sem motril njih delo, sem jih s ponosom občudoval.

Potem je bil prečitan ukaz o imenovanju absolventov 60. letnika vojne akademije za podpornočnike. Upravnik general Tripković je prečital imena oficirjev, ki so dobili nagrade. Ko so bile nagrade razdeljene, se je upravnik akademije general Tripković spet obrnil proti mladim častnikom, izrekel najprej priznanje njihovi marljivosti, potem pa jih opozoril na vzvišenost in težave vojaškega poklica ter na sijajne uspehe naše vojne akademije. S posebnim poudarkom je mladim častnikom položil na srce:

— Naša vojska je narodna. V narodu ima svoje najgloblje korenine. Naš vojak je prav za prav oborožen državljani, da brani narod in državo. Zaradi tega bodite blagonaklonjeni vojaku, spoznajta jih in zanimajte se zanje, da si pridobite njihovo zaupanje, zakaj zaupanje in disciplina sta najmočnejši vezi med vojniki in njihovimi vodniki.

Doslej so vsako leto novi podpornočniki po slavnosti v akademiji odšli na dvor, kjer jih je sprejel Nj. Vel. kralj Aleksander. Letos pa bodo obiskali Oplenac, da se poklonijo ob grobu svojega prvega poveljnika. Na njegov grob bodo položili delo skulpturo, delo kiparja Ljuzeta Dolinarja. Na podstavku iz marmorja je kovinasta kupa, ki v reliefu kaže momente iz zgodovine naše vojske in lik blagopokojnega kralja. Na postamentu je napisano: »Svojemu heroju — komandantu — oficirji 60. letnika.«

ELITNI KINO MATICA

Danes ob 4., 7. in 9. premiera »Ufa-Filma« s **BRIGITO HELM**

KNEZ VORONCOV

po istoimenskem romanu Margot Simpson Albert Schönhals, Hansi Knoteck — »Paramountov zvočni tednik«

novitelja sv. Save. Te slavnosti so bile najvažnejši del letošnjih svetovskih praznov in v starodavnem samostanu bi se bili zbrali najvišji dostojanstveniki pravoslavne cerkve in romarji iz mnogih krajev. Ker pa niso mogli v določenem času urediti prostorov za sprejem tolikih gostov, je bilo sedaj sklenjeno, da se bodo slavnosti vršile prihodnjo pomlad na Spasov dan, ko praznuje starodavni samostan svojo slavo.

* Darujte podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Pod Trančo 2/III.

Iz Ljubljane

— **Ij Narodno obrambna razstava v mestnem muzeju poleg Krizank bo odprta še vključno do nedelje 6. oktobra t. l. Na to opozarjamo posebno šolska vodstva bližnje in daljnje okolice, da eno izmed ekskurzij v tem tednu namenijo za ogled te razstave. Z našimi narodno obrambnimi vprašanji naj se seznani v prvi vrsti mladina, ki bo poklicana reševati jih. Razstava je odprta vsak dan od 9 do 12 ure popoldne in od 15 do 18 ure popoldne. Prosimo, da obišče šol predhodno javite na vodstvo družbe telefon 30—37, da se vam pravčasno poskrbijo tolmači. Vstop je vsakemu prost.**

— **Opozarjamo na nedeljsko prireditev koroških Slovencev, ki se bo vršila v dveh delih v Ljubljani. Popoldne ob pol 11. začne sprejeto, kakor se vrši ob priliki svatbe v Ziljski dolini, ob 15. pa bo na Cojzovem gradu Stehvanje in Veliki rej pod lipo. Sedeži za popoldansko prireditev so v prodaji v Glasbeni Matici na Kongresnem trgu.**

ELISE BOCK kozmetični preparati po deloma znižanih cenah!

DROGERIJA I. KANC
LJUBLJANA — NEBOTIČNIK

— **Šentjakobska knjižnica, Kongresni trg 7** v hiši Slovenske Maticе posluje od 1. oktobra dalje za zimski čas vsak delavnik od pol 4. popoldne do pol 8. zvečer, ob sobotah in dneih pred prazniki pa že od 3. popoldne dalje. Knjižnica ima v prometu slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, poljske, nemške, francoske, italijanske, angleške in esperantske knjige ter modne liste. V slovensčini ima skoraj vso literaturo od leta 1880 dalje, v drugih jezikih pa najzbranejša dela svetovne književnosti. Knjige se pošiljajo tudi po pošti po vsej državi. Na razpolago tiskani imeniki knjig, ki jih kupi, da si napiše številke knjig doma. V knjižnico ima vstop vsakdo in se knjige izposojajo vsakomur, kdor se zadostno izkaže.

IVAN MOŽUHIN pride v Ljubljano!!

— **Novo pešpot v Kamniško Bistrico** bo razkazalo osrednje društvo SPD planinc in vabljeno gostom v nedeljo 6. t. m. Radi vzorne ceste na levem bregu Bistrice, kjer je močna frekvenca vozil, je moralo SPD v Ljubljani zidati pešpot na desnem bregu Bistrice, ločeno od cestne gahu ter obdano od hladnih gozdov. Poleti so se planinci že posluževali te pešpoti ter v splošnem izražali mnogo pohvale. V zadnjem času so se izvršila še majhna popravila ter bo v nedeljo slavnostni ogled. Odhod iz Ljubljane bo v nedeljo zjutraj ob 5.45. Po jutranjem vlaku v Kamnik skupen odhod do gostilne Prodnik v Stranjan, kjer prične nova pešpot. V domu v Kamniški Bistrici bo planinska slavnost. Nova pešpot je v jesenskem času krasen izprehod.

— **Predavanje o švic. ZKD priredi predavanje o naravnih lepotaš švice** v petek, 4. t. m. ob 8. zvečer v dvorani hotela Metropola (Mikič). Predavatelj prof. dr. Pavel Breznik. S 100 umetniškimi fotografijami. Vstop prost. Pri pogrnjenih mizah.

— **Tekmeči zračnih višav. Za prihodnji spored pripravila ZDK zopet senzacionalni film. Tekmeči zračnih višav je delo, ki ga vsa kritika hvali za prvovrsten film. saj je že po svoji vsebini izredno zanimiv, ne glede na krasne posnetke iz le.**

Velike strelske tekme

Ljubljana, 1. oktobra. V soboto in nedeljo bodo bridko pokale puške. Ne samo v Abesiniji in le ne na manevrih, marveč tudi v Ljubljani. Na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti bo združeno tekmovalno streljanje strelskega okrožja ljubljanskega in Slovenskega lovskega društva, podružnice v Ljubljani. Tekmovalno streljanje je pod pokroviteljstvom komandanta dravske divizijske oblasti g. generala Petra Nedeljkovića. Pri tekmi strelskega okrožja lahko tekmujejo vsi člani strelskih družin ljubljanskega okrožja in člani SLD, izvenšeni one, ki so istočasno člani strelskih družin celjskega in mariborskega okrožja. Lovske strelske tekme SLD pa se lahko udeležijo vsak član SLD in strelskih družin ljubljanskega okrožja.

Z vojaško puško se bo streljalo na spominsko tarčo, na zmagovalno tarčo Triglav, ekipno tekmovalje bo na tarčo Golico, narodna tarča se imenuje Blegaš, hitro streljanje pa bo na tarčo Kranj. Z oostrostreško precizno puško bodo tekmovalci streljali na oostrostreško tarčo Rožnik, s samokresom na tarčo Novo mesto, z malokaliberskimi puškami pa na 10krožno splošno tarčo Ljubljana, na damsko tarčo Domžale in na mladinsko tarčo Golovec.

Spored lovske strelske tekme pa obsega: streljanje s krogljo na stoječega srnjaka in na gamsa, z zrnjem pa se bo streljalo na glinaste golobe in na bežečega zajca. Strelec, ki doseže največje število točk na srnjaka, gamsa, golobe in zajca, prejme prehodno darilo za najboljšega streleca SLD 1935 in diplomu. Glavni tekmovalni dan bo v nedeljo, svečan sprejem zastopnikov in častnih gostov bo ob 9. na strelišču. Nagrade pa bodo razdeljene zvečer ob 20.30.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9. zvečer

senzacija

„Podmorski pekel“

Posnetki pod morskno gladino, kakršnih še niste videli!!
Vstopnina: Din 4.50, 6.50 in 10.—.

— **Drevi ob 20. otvoritev plesnih vaj** JNAD Jadrana v reiki dvorani Kizine igra priljubljeni Ronny Jazz. Bogato založen buffet. Kdor se hoče prijetno zabavati, naj prihihi med nas. Odbor.

— **Bik se mu je splašil.** Z Laverce so reševalci pripeljali včeraj zjutraj na kirurški oddelek 38 letnega Ogrinovega hlapca Ljuzeta Sinkovca. Bika je gnal v klavnico, pa se mu je spotoma splašil in ga s takšno silo vrgel ob zid, da mu je zlomil nogo. Iz Dolenje vasi pri Kočevju pa so pripeljali 11-letnega solarskega Rudolfa Irdana. Na poti iz šole so se otroci malo preveč premerno poigrali, pa ga je eden izmed padajšev tako neopodno sunil, da mu je zlomil levo nogo.

— **Izročeni sodišču.** V sodne zapore so bili včeraj prepeljani mnogi delinkventi, ki so vlamljali v ljubljanski okolišč. Štirje mlečnokobi fantiči so vlamili v Gorjancevo gostilno v Podsmreki in odnesli mnogo blaga. Dalje je bil izročen sodišču neki ljubljanečan zaradi vlamja, pri katerem je odnesel 3.000 Din. Poplaval je in 60 ga prijel.

— **Obsojen študent botanike.** 23-letni tekstilni delavec Ludvik je ponaredil stampilsko mestnega načelnstva v Mariboru in ravnateljstva II. realne gimnazije v Ljubljani. Potrdilo se je glasilo: »Potrjujem, da je Lakner Franc, študent botanike, iz Gradača prihaja na potovanju in prosim, da ga podpirate. Berač je s takimi povodili po Mariboru, Celju in okoliših v Ljubljani. Pred malim senatom je zdaj priznal, da je dnevno piberač do 15 Din. Kp so ga aretirali, so pri njem našli vsakovrstno ropotijo in samo 25 par. Senat ga je obsodil na dva meseca strogega zapora in 120 Din denarne kazni aff 2 dni zapora.

Iz Celja

— **Svečana komemoracija za Viteškim kraljem bo 9. t. m. tudi v Celju.** Na seji v torek zvečer je bilo sklenjeno, da bo komemoracija ob ugodnem vremenu pred mestnim poglavarstvom okrog 10. po končanih službah božjih, v primeru slabega vremena pa v veliki dvorani Narodnega doma. Predvidena sta dva govora in nastop združenih pevskih zborov. Zvečer bodo trgovci okrasili izložbe, istotako bo pretivalstvo razsvetlilo okna.

— **Prijave za abonma v celjskem gledališču** se sprejemajo še do 12. t. m. v knjižarni Domovini na Kralja Petra cesti. Vsi ljubitelji gledališke umetnosti in kulture naj pohitijo s prijavi in omogočijo lepo gledališko sezono v Celju. Za Celje, ki je tako revno na dobrih kulturnih prireditvah, bi bila res sramota, če bi ne bilo mogoče otvoriti redne gledališke sezone.

— **Novi srečni načelnik dr. Ivan Zobeč** prevzema službo jutri dopoldne. Pred tem se bo sreski načelnik dr. Ivan Vidmar poslovil od osebja sreskega načelnikstva.

— **Koncert trboveljskih slavkov**, razpovedan za nedeljo popoldne, je zaradi raznih ovir preložen na nedoloten čas.

— **Strel v vrat.** V torek popoldne si je 23letni redov 39. pešpolka Smail Memetović iz Kosovske Mitrovice v vojašnici pogol kroglo v vrat. Hudo ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 vefilim »Džungla smrti« in zvočni tednik.

Iz Maribora

— **Graški skot dr. Ferdinand Pawli.** kovsky se je te dni mudil v Mariboru.

— **Letošnja otvoritvena gledališka predstava** je bila v torek zvečer v Narodnem gledališču. Z uspehom so uprizorili Dostojevskega »Brate Karamazove« v režiji režiserja J. Kovića. Upriizoritev je potekla brez večjih odmorov in se je uporaba krožnega odra prav dobro obnesla.

— **Gledališke novice.** Prva letošnja glasbena premiera bo v drugi polovici oktobra, in sicer se uprizori kot prva letošnja opereta Straussova »Beneška noč«. Druga opereta predstava bo krstna predstava Kozina-Knafličeva »Majda«. Tretja letošnja dramska premiera pa bo »Izdaja pri Novari«.

— **Jesen v Slovenskih gorah** je geslo avtobusnega izleta dne 6. t. m. Obišče se Ptuj (gospodarska razstava), Ormož, Ljutomer, Slatino Radenci, Gornjo Radgono, Sv. Lenart, Sv. Trojico itd. Cena Din 55.— za osebo. Prijave in informacije: Vodstvo avtobusnega prometa, Maribor, Glavni trg 26, telefon 22.75.

— **Odkritje spominske piramide na Pohorju** blizu Mariborske koče v spomin blagopokojnega kralja Ureditelja ob prvi obletnici njegove mučeniške smrti bo v nedeljo 6. t. m. Odkritje tega spomenika, ki ga je postavila naša vneta mariborska mladina na čelu z g. Francem Zagovcem z delom prostovoljnega kuluka, bo združeno s planinsko mašo, ki jo bo bral kanonik dr. Zagar ob pol 11.

— **Zveza Maistrovih borec** priredi v soboto 5. t. m. v Narodnem domu svoj prvi zabavni večer, združen z cinsko trgativno ter godbenimi in pevskimi točkami brez vstopnine. Maistrovi borci želijo, da se enkrat snidejo v tovarišk

Zadružniki Here plačniki za konkurz

Večinoma morajo plačati po 3000 Din

Ljubljana, 2. oktobra. Pred leti je bilo živahno stavbno gibanje in so se ustanjavljale razne stavbne zadruge. V začetku leta 1925. je bila ustanovljena »Hera«, registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani, ki je zidala enodružne hišice in vile. Člani zadruge so bili po večini železničarji, mali obrtniki državni vpokojenci. Kot prvi predstnik je fungiral Urh Bittner, vpokojeni železničar v Ljubljani. L. 1926. je bil izvoljen v načelstvo tudi senator in minister na razpoloženju g. Ivan Hribar. Na občenem zboru 12. novembra 1927. je bila sklenjena likvidacija. Kot likvidatorji so zadnji čas fungirali: Henrik Piller, krojaški mojster na Kodeljevem, odvetnik dr. Drago Marušič, Fran Peterca, veleposestnik in trgovec v Ljubljani in Fran Pust, tesarski mojster v Strelški ulci. Likvidacija se pa ni mogla izvesti. Zato je bil na predlog likvidatorjev od okrožnega sodišča v Ljubljani 30. novembra 1928. razglašen konkurz, ki še do danes ni popolnoma rešen.

Okrožno sodišče v Ljubljani je namreč zdaj objavilo obširen sklep, s katerim se

na predlog konkurznega upravitelja dr. Josipa Cepudra v smislu odloka pravosodnega ministra z dne 21. marca 1918. določajo prispevki zadružnikov v konkurzno maso. Prispevki znašajo od 600 do 3000 Din, slednjih je največ. Vseh zadružnikov, ki morajo plačati te prispevke, je 94, po večini železničarjev in malih obrtnikov. Prizadeta je v prvi vrsti Ljubljana, a tudi dežela se je izprva precej zanimala za zadrugo. Na podlagi seznama prijavljenih terjatev so bile likvidirane terjatve II. razreda v znesku 1.999 Din in III. razreda 2.334.805 Din. Prejemkov pa je bilo samo 307.027 Din. Tudi celotni prispevki zadružnikov ne bodo zadostovali v kritje vseh terjatev upnikov, med katerimi imajo mnogi pravico zahtevati prav čedne vsote. Po zadružnih pravilih je bil dolžan vsak član prispevati kot delež 1000 Din in je bil obvezan, da krije izgube s 3-kratnim zneskom. Med vsemi zadružniki je 64 članov, ki niso priznali jamstva, ker so večinoma izstopili iz zadruge že leta 1926. Okoli 20 zadružnikov pa je podalo svoje ugovore proti plačilu zajamčene vsote.

SREČKE ZA NOVO KOLO

DRŽ. RAZR. LOTERIJE SO DOSPELE

Prvo žrebanje se bo vršilo 9. in 10. oktobra. Segajte po srečkah, ki prinesejo v vsakem kolu mnogim blagostanje in izdatne denarne pomoči.

Srečke morete kupiti v vseh poslovalnicah »Jutra« in v podpisani hranilnici

ZADRUŽNA HRANILNICA R. Z. Z. O. Z.

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 19.

En poizkus vas bo prepričal

da je

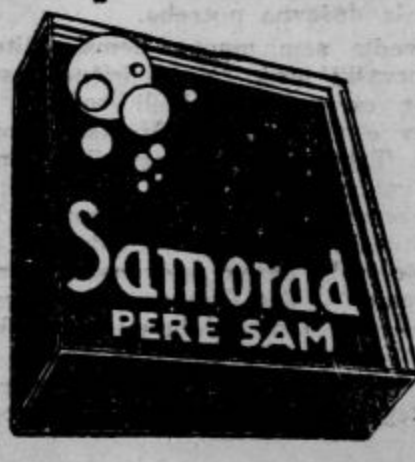
SAMORAD

pralni prašek, ki je izdelan na podlagi olivnega olja

najboljši!

Poizkusite!

Zahtevajte vedno SAMORAD pralni prašek.

Gejzir spet deluje

Dogodek na Islandu — Umeten zamašek iz milnice podkrepljuje erupcije — Načrti za gospodarsko izkoriščanje toplih vrelcev

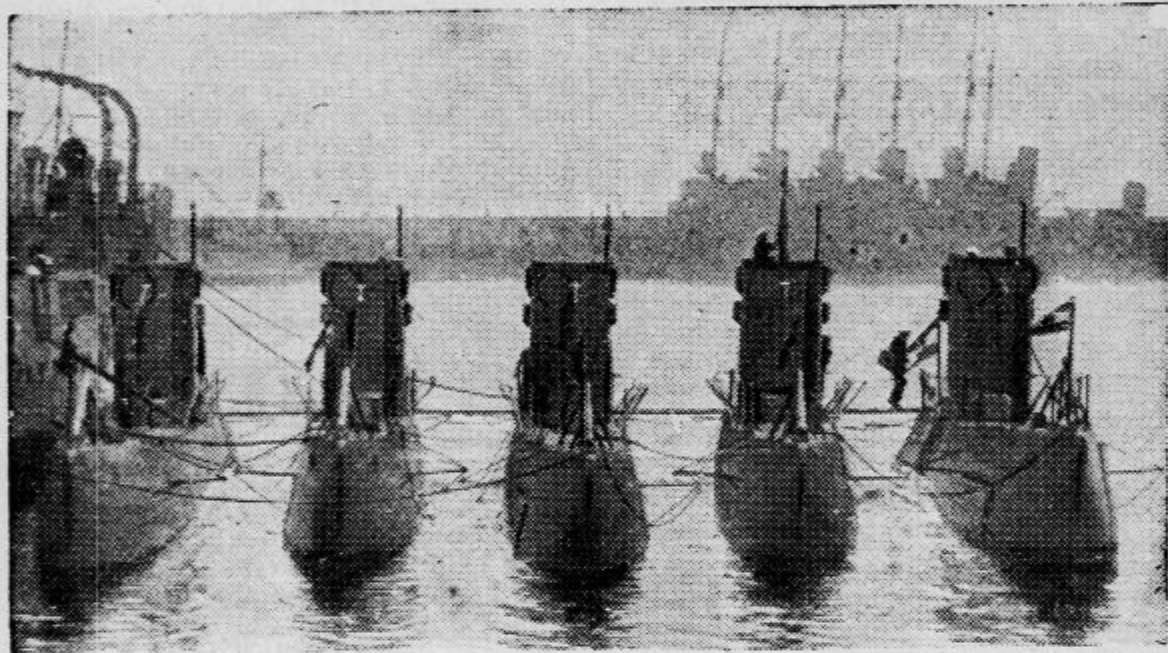
Iz Islanda poročajo, da je slovit veliki gejzir, ki je miroval zadnjih 19 let, začel znova bruhati. Vsako nedeljo, točno ob dveh popoldnih, imajo številni turisti in domačini priliko občudovati ogromno fontano vrele vode, ki jo podzemeljske ognjene sile ženejo v višino 50 m. Prizor traja včasih celo četrt ure in je lepši ter mogočnejši nego ob začetku našega stoletja, ko je silni naravni vodomet pokazal prve znake starostne oslabelosti, potem ko je bilo znano njegovo delovanje že iz 13. stoletja. L. 1916. je usahnil popolnoma. Ugotovili so, da je temperatura njegove vode padla. Geologi so domnevali, da gre to na račun vulkanskega podzemeljskega dovoda vrele vode, ki je postal bolj skop.

Toda mladi islandski geolog dr. Trausti Einarsson je to vprašanje rešil na drug način in rešil ga je pravilno, kajti baš po njegovi zaslugi je začel veliki gejzir spet delovati. Einarsson je menil, da dovod podzemeljske vrele vode ni postal manjši temveč da se je stasoma kelihu podobno žrelo izvira tako razširilo, da se voda na površini preveč ohlaja in ohlaja s tem tudi vrelo vodo v globini, tako da ta nima več eruptivne sile. Ko je gejzir še bruhal, je znašala temperatura površinske vode

90 stopinj, v globini 10 m pa 130 stopinj. Pri zadnjih meritvah, preden se je delovanje slavnega izvira obnovilo, pa so se gibale temperature med 63 stopinjami na površini in 113 do 118 stopinj v globini 10 m. Tedaj je dal Einarsson gladino vode znižati za 1 m, tako da je merila samo 10 m v premeru in ne več 15 m kakor prej. Potem pa je preizkusil še star, preprost recept: v gejzir so vrgli 50 kg — zelenega mila, ki se je v vodi raztopilo in ustvarilo na površini tenko plast. Ta plast je učinkovala kakor zamašek, ki je zapiral odprtino podzemeljskega kotla. Vodne temperature so narasle, para se je zgostila in z mogočnim stebrom vode je gejzir po 19. letnem premoru obnovil svojo silo. Oddlej ni drugo več potrebno, nego da vržejo vsako nedeljo 50 kg mila v gejzirska žrela. Milo daje na razpolago islandski vlada. Uspeh je tako viden, da so začeli ta recept uporabljati tudi kmetje, ki imajo na svojih posestvih manjše, oslabele gejzire. Z odvajanjem površinske vode in zniževanjem ter oženjem njih gladine jim dajejo potrebno silo za krepko bljuvanje. Pri tem je treba pripomniti, da kmetje gejzirske vode ne potrebujejo morda v svojo zabavo, temveč zavoljo njih visoke temperature za vsakovrstne namene v gospodinjstvu in gospodarstvu.

Vročna vulkanska vodovja imajo za to deželo na visokem severu sploh največji pomen. Izkoriščajo jih v precejšnji meri že za kopanje, za pranje in ogrevanje rastlinjakov ter stanovanj po nekakšnem sistemu centralne kurjave. Poročali smo že, da je islandska vlada poklicala v deželo slovitega danskega polarnega raziskovalca dr. Laugaja Kocha, da bi natančno proučil vse možnosti, ki bi jih dajala topla vodovja gospodarstvu in vsakdanjemu življenju te dežele. Dr. Koch se je pravkar vrnil v Kodan in izdeluje svoje poročilo. Iz tega, kar je objavil doslej, je razvidno, da ima Island v tem vodovju ogromno naravno bogastvo, ki se pa žal ne da izkoriščati na veliko brez velikih investicij in dragih tehničnih trikov. Treba je n. pr. pomisliti, da vsebuje vrela vulkanska voda polno snovi, n. pr. žvepla, železa in kremenčeve kisline, ki v kratkem času zamašijo ali razjede vsako cevno napeljavo. Treba bo za vsako velikopotezno izkoriščanje naravne toplote napeljati skozi vrlece cevi z navadno vodo, ki se bo v teh ceveh segrela in bo potem rabila za ogrevanje stanovanj, rastlinjakov za sadje in zelenjavo in celo za krompirjeva polja na prostem. Najprvo bodo na ta način preskrbeli Reykjavik in Hafnæfjörður. Cevna napeljava do teh dveh mest iz go. ra bo dolga 20 do 40 km.

Nove nemške podmornice

Nemški državni kancelar je 27. septembra prisostoval blagoslovitvi prve nemške podmorske flotilje po svetovni vojni. Flotilja je dobila ime »Weddingen« v spomin na poveljnika nemške podmornice U 9, ki je med svetovno vojno potopila tri angleške vojne ladje.

Deset človeških življenj za 30.000 dolarjev

Zločinski požig zaradi visoke zavarovalnine

V prtljaku neke večnadstropne hiše v Chicagu je te dni nastala eksplozija, ki je povzročila veliko paniko in povzročila požar, ki je v bliskovito naglo obvel vsa hiša. V ognju je zgorelo osem ljudi, med njimi štirje otroci neke družine. Več stano-

valcev se je rešilo smrti pri živem telesu le s pogumnim skokom skozi okno in dva sta pozneje zaradi poškodb umrla v bolnišnici.

Policija je takoj v začetku sumila, da je bil ožen podtaknjen. Njen sum je bil potrjen. Lastnik neke prodajalne z živili v prtljaku zgorele hiše je namreč priznal, da je pred tednom dni zavaroval svojo skromno trgovino za 30.000 dolarjev proti požaru in eksploziji. Hotel je dobiti denar od zavarovalnice in je povzročil nesrečo, pri kateri je prišlo ob življenje deset oseb.

Nova španska vlada

Radikal don Joaquín Chapaprieta, novi predsednik španskega kabineta

Italijani v afriški vojni

V »Popolu d'Italia« opisuje Mario Appellius, kakšen vtis napravljajo na človeka italijanske čete, ki čakajo vojnega povelja v Eritreji. Iz njegovega opisa sledi, da korakajo proti abesinski meji nepregledne kolone vojaštva. Duceju, fašizmu in Angliji se je po naziranju dopisnika posrečilo, da je postala kolonialna vojna v Afriki vojni pohod italijanskega ljudstva, masševalna vojna in osvajalni pohod obenem. Stari Crispiev načrt postaja resnica. V bodoče ne bo imela Italija več emigrantov, ki bodo stregli po kruhu, marveč samo še legionarje, ki bodo z orodjem in puško v roki razširjali italijanske meje. Italijanska vojska odhaja na vojno z zavestjo, da bo zmagala.

Italijanske priprave v Eritreji

Italijansko vojaštvo pri gradnji ceste proti Abesiniji

je predvsem ta, da polove kolikor mogoče mnogo ptic ter jih opremijo z majcnimi aluminijastimi obročki na nožicah, ki nikakor ne ovirajo poleta.

Z obročkanjem, torej pač na najenostavnejši način, so ugotovljene vse smeri ptičjih poletov. Zemeljevid, na katerem so vrisana ptičja potovanja, je nadvse zanimiv. Dognano je, da selilke ne letijo z ono hitrostjo, kakor ljudje navadno mislijo. Čaplja, ki je dobra letalka, dnevno ne preleti več kot 200 km. V splošnem je hitrost selilk 50 do 70 km na dan. Nekatere vrste deževnikov in rac pa lahko letijo na tisoče kilometrov, da se nikjer ne ustavijo. Tudi višina poleta ni prevelika. Često letijo ptice le nekoliko metrov nad zemljo ali nad vodo, kar je v Italiji in na Španem usodno zanje. Dvigajo se večkrat komaj po par sto metrov, v zelo redkih primerih pa vendar tudi do 3000 m.

O ljubljanski opazovalnici ptičev pravkar piše R. B. v družinskem listu »Zlata«, da je od svojega obstoja 1926. obročila že nad 3000 raznih ptičev. Od teh jih je bilo ujetih odnosa ustrejenih v raznih krajih — Italiji, Grčiji in drugod — 30 iz 8 vrst. Zanimivo je, da je pri nas obročeni rjavi erakoper bil ujet na otoku Miconosu (Kikladi). Zračna razdalja je 1620 km. Napravil je to pot v enem mesecu. Mreža opazovalnic je posebno na selilnih prehodih goste razpredena v skoro vseh kulturnih državah in od leta 1903 je bilo že na stotisoče ptičev obročkanih. Ustrezni so jih v raznih delih sveta 2 do 3 odst. Iz takih najdb se more zanesljivo skle-

pati na smer polovanja, na hitrost in drugo. Danes vemo, pravi pisec, da se lastnice res vračajo v svoje staro gnezdo. Dajale vemo, da se ptice z Ogrske ravnanje selijo v široki črti proti jugozapadu. Ob Jadranskem morju se pota cepijo: nekateri potujejo na Sicilijo ali preko Malte v Severno Afriko, drugi v Španijo; le štorklja leti proti vzhodu, dokler ne doseže vzhodnega kora Sredozemskega morja, in potuje potem preko Palestine in Egipta ob Nilu navzgor, da doseže Južno Afriko.

Obročkanje je potrdilo domnevo, da se ptičje vrste na različnih krajih različno selijo. Posamezne vrste se drže pri selitvah nekakih zakonov, ki so značilni ne samo za eno ptičjo generacijo, ampak tudi za potomce. V domovini cvete ljubezen, nastajajo družine. Na potovanju je red drugačen. Za ščinkavca na primer vemo, in najbrž velja to tudi za druge ptice, da potujejo samci posebej in samice posebej. To je prav razumno urejeno in vodi hitreje do cilja. Za mnoga druga dejanja pa vemo, da niso tako zmiselnega in dobrega. Raca potuje, kakor je bilo z obročkanjem dokazano, iz svoje domovine na Jütlandu vzdolž nemške obale, vzdolž francoske obale in Fenejskega polotoka, da pride do Adrije — namestu 3000 km v zračni črti 3000 km po ovinkih! Pri mnogih ptičjih vrstah odloča prehrana: galebom je na primer vseeno, če napravijo nekaj tisoč kilometrov ovinkov, le da pridejo do velikih ribjih viakov, čeprav potujejo ti v smeri, ki niso v skladu s ciljem kraljevskih popotnikov.

Iz Klajpede

V Klajpedi so imeli v nedeljo volitve v deželni zbor. Ta slika kaže značilno mejno ozemlje med Nemčijo in Litvo

Deževno slavlje v abesinski prestolnici

Kako so obhajali letošnji maskal v Addis Abebi

Letošnji maskal, praznik v proslavo konca deževnega vremena, so obhajali v prestolnici s posebno svečanostjo. Iz sedmih mest in naselij je privrelo v Addis Abebo na tisoče vojščakov raznih črnih plemen. Veselo razpoložena množica se je zibala po ulicah prestolnice med patroliranjem policije v elegantnih novih uniformah z zlato obrobljenimi pokrivali. Poglavarji plemen so se ob tej priložnosti poklonili svojemu cesarju v bogato izvezenih oblekah, z levjo grivo okrog pleč

in s tradicionalnim okrasjem na glavi. Prijahali so na konjih, ki so bili okiteni s srebrnino. Vse hiše v Addis Abebi so bile ozaljšane z zastavami in zelenjem.

Pred katedralo sv. Jurija so postavili 10 m visok mlaj z zastavicami in vejicami mimoze. Cesarjev prestol so stražili svečniki z zelenimi dežniki iz svile. Kralj kraljev je imel sedež pod rdečim baldahinom. Vojaske parade se je udeležilo nad deset tisoč mož.

Dan ni minil brez nalivov, ki pa pomenijo v očeh abesinskega prebivalstva srečo, ker oznanjajo dobro letino. Če namreč dež pogasi maskalski ogenj, bo zemlja dobro obrodila.

Slavnosti so se udeležili v velikem številu posebno diplomati, abesinski velikaši in cerkveni dostojanstveniki. Cesar se je pripeljal v rdeči limuzini. Ko je izstopil, se je vsula iz oblakov drobna toča. Ceste so se mahoma spremenile v deroče hudournike. Dežniki, namenjeni za slavlje, niso mogli vzdržati naliva in njih lastniki so se morali umakniti v veže pod streho. Tega, kjer se je imelo vršiti slavlje, se je spremenilo v majhno jezero. Duhovni so bili premočeni do kože, vendar so vztrajali na svojem mestu in so peli vesele himne soncu.

Tudi vojščaki se niso dali odvrniti od programa in so v do kolen globoki vodi izvajali svoje slikovite plesne. Ko pa dež ni hotel pomehati, se je tudi vojaštvo razkropilo in si poiskalo strehe. Mezgi so pri tem dirjali vseprek po ulicah brez gospodarjev.

Navzlic temu pa je vrhovni poglavar abesinske cerkve vestno izpolnil svojo dolžnost. Obkrožil je mlaj in se vrnil na svoj prostor. Tudi cesar je trikrat obšel mlaj v spremstvu herolda, ki mu je držal dežnik nad glavo. Zvečer pa so sežgali mlaj in v abesinski prestolnici se je začela 36 ur trajajoča gostija, na kateri so jedli sirovo meso, pokušali med in pili žganje.

Od Diredawe do Francoske Somalije

Glasom vesti iz Addis Abebe, gradijo abesinska plemena Issa in Gugura vozno cesto iz Diredawe proti Francoski Somaliji. Ta cesta bo takšna, da bodo po nji lahko vozili tudi avtomobili. V primeru, da bi zaradi italijansko-abesinskih sovražnosti trpela edina železniška proga Džibuti — Addis Abeba, bo ta cesta kot nova zveza Francoske Somalije z Abesinijo neprecenljivega pomena.

Poveljnik na severnem bojišču

Abesinski cesar je imenoval za poveljnika severne armade, ki šteje četrto milijono mož, ras Kaeso. Ras Kaesa je v zadnjih dveh ali treh letih temeljito preštudiral strateški položaj na severu Abesinije ter pozna to ozemlje do zadnjih drobnosti. Negus sam bo vodil operacije v Ogadenu in na vzhodu, kajti Abesinci so prepričani, da bodo Italijani napadli njih deželo istočasno iz Asmare in Italijanske Somalije.

Miss Svet

Za letošnjo »Miss Sveta« je bila izvoljena egiptska lepotica Šariota Vazova iz Aleksandrije. Njen priimek kaže na slovansko poreklo bolgarskega izvora.

— Hladna jesen že prihaja —

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, suknjiče, površnike, hubertus plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB LJUBLJANA

A NEKDOTA

Francoski kralj Henrik IV. je moral nekoč poslušati zelo dolgovezen pozdravni govor. V bližini je stal osel, ki je nepretrgovna rignal. Ko ni hotel odnehati, je kralju zaigral nasmešek na obrazu. Dejal je: »Ali slišite — ta dva si pa sekundirata!»

VSADANENA

»Kupila sem ji bokarske rokavice, kadar je kuhala z golimi rokami, se je vedno opekala.« (Judge)

Ptice selivke na poti v tujino

Ptice so šle na pot. Ali napačno je mnenje, da se selijo samo jeseni in prav zdaj, ko odpada listje. Resnica je marveč, da nas največ ptic zapuša, ko imajo pri nas še v izobilju hrane. Kukavica, čaplja, vobede in hudournik so odleteli večidel že v avgustu, ko je bilo vsega dovolj in so bili dnevi najtoplejši. V ostalem, kakor bi ptice vedele, da je huda zima pred durmi, saj v naših deželah še nikoli niso dočkale pravega mraza, ker odlete redno že pred prvimi znaki mrzlejšje dobe.

Od davnine se ljudje zanimajo za vzroke ptičje selitve, od pradavnih dni so se misleci in proučevalci narode bavili z vprašanjem, kaj žene krilate prijatelje na tuje. Nekateri so domnevali, da se potreba selitve deduje od starih ptic in da pri nas rojeni mišični samo slede z gledi svojih staršev ali doraslih tovarišev. Poskusi pa so dognali to-le: tudi one ptice, ki so bile rojene daleč od soplemenjakov, kretno na pot čisto same in neodvisno od drugih, brž ko nastopi čas za selitve.

Nemška postaja za proučevanje ptic v Rossittenu je napravila poskus z mladimi čapljami. Vzgojila jih je strogo ločeno od ptic enake vrste. Pridržala jih je še nekaj dni po odletu drugih jajc. Ujete čaplje so bile mladiči iz istega leta in se nikoli niso bile na potovanju. Čim pa so jih izpuščili, so se takoj same odločile za selitev. A najzanimivejše je bilo, da so ubrale pot po isti zračni črti, po kateri se selijo čaplje

iz Severovzhodne Nemčije od pradavnih dni: čez Balkan, Malo Azijo in Sirijo v Severno Afriko.

Dognano je, da živalce ne gredo le za hrano in za toploto, marveč jih nekaj drugega žene na jug. Domnevali so, da je povod za selitve vedno krajši dan, kajti poskusi so dognali, da se ptica v kletki v času selitve zelo pomiri, ako ji z električno lučjo umetno podaljšajo dan. Toda najbližja resnica je domneva, da odločuje o selitvi periodična izmenjava snovi pri vsaki ptičji vrsti. Pri ptičjih, ki so jih hranili s čisto žlezo, se je nagon selitve pojavil tudi mimo časa, ki je za vsako vrsto ptic selik določen kot potovalna doba. Vprašanje postane še bolj zamotano, ako upoštevamo, da se nekatere ptice selijo iz toplih krajev na sever, da si tam izvale mladiče. Baje so proučevalci opazovali, da povečanje žlez povzroča polet proti severu, ko pa začne žleze plahneti, mora ptica zopet na jug.

Da se je vsaj deloma osvetlila skrivnost ptičje selitve, imajo največ zasluge ruske opazovalnice. Raztresene so po osornem prostoru Severne Evrope in Severne Azije. Rusko ozemlje obsega šestino sveta in čezenj države najznamenitejše ptičje zračne črte v severna močvirja, ki so od nekdaj in bodo morda vedno raj pticam selikam ter naravnost prvovrstno vališče. Nadalje je proučevanje ptic lepo razvito v Nemčiji. Naloga ptičjih opazovalšč

S P O R T

Drugi razred in juniorji

Tekmovanja v obeh skupinah potekajo gladko in mirno — Juniorji se manj prerivajo kakor njihovi starejši tovariši

Drugi razred je to nedeljo odpravil četrto, t. j. v matematični sredini se nahajajoče kolo. V tem stadiju tekmovanja bi se morale prilike v tablici že nekoliko ustaliti, v resnici pa temu ni tako. Od osmih klubov je samo Sloga ostala na svojem mestu, vsi ostali so za 14 dni prostore zamenjali, eni na boljše, drugi na slabše.

Slovanovo igrišče je bilo pozorišče dvojne prireditve. Svoboda je Trnovčane skoro nepričakovano porazila, sicer samo temo s 3 : 2, ko je bila v vodstvu 2 : 0, vendar spravila je prvi točki na varno. Na poslednjem je zbrisala ničlo takoj izra številca odigranih tekem in je s poslednjega mesta avanzirala na šesto. Jadranu menda ne prija gostovanja za Kolinsko tovarno. Po dosedanjih dogodkih mu gre očividno pšenica v klasje samo na domačih tleh, kjer je dvakrat dosegel po 5 : 0, na »stujem« pa je pustil vse štiri točke. Sicer so pa fantje iz Trnovega vse premalo resno za igrali, nasprotno pa so Svobodasi zazrli ugodno priliko in brez velikih komplimentov pritiskali reflektantu za prvo mesto še en poraz.

Drugo srečanje na tem igrišču je bilo med Grafiko in Slogo. Slogi tiči menda še vedno v kosteh nepozabni 0 : 11 iz kvalifikacijskega tekmovanja s Kranjskim Korotom, pa si še vedno ne more oddihniti. Grafika jo je v elegantni igri odpravila s 5 : 2, kar pa je bilo preslabo za obstanek na prvem mestu. Slovan je popoldne dosegel proti Marsu boljši rezultat in prešel na prestol drugega razreda. Ker sta Grafika in Slovan svojo reč že odpravila, bo šla poslednja dirka za prvim mestom med njima po stranskih kolovozih. Kdo bo boljše vozil?

Na Korotanu je Reka domačina s 5 : 1 prepričala o svoji boljši kvaliteti. Sicer so bili Korotanci do polčasa boljše moštvo in so celo vodili z 1 : 0. V drugem delu igre pa so jim Vičani nametali pet komadov in si odločno popoboljšali situacijo. Korotanci pa so padli brez zmage na poslednje mesto.

V prvi predgiri popoldne je Slovan odpravil Marsa s 5 : 1. Marsovci si letos pletejo nekam čudno usodo. Po mnogo obetajočem začetku z zmago nad Reko so sredi tekmovanja pristali na predposlednjem mestu v tablici, in to s količnikom, ki jedva nekoliko prednjači pred najslabšim. Nekaj igralcev imajo Poljanci v neprostovoljni »karenci«, nekoliko pa delijo moči z juniorskim tekmovanjem. Tam se sicer do bro držijo, toda tudi prvemu moštvu bodo morali posvetiti malo več pozornosti. Slovan zbira skoro neopazno uspeh za uspehom, Grafiko je še edino neporaženo moštvo, ima pa za mišjo dlako boljši količnik in s tem za prihodnjih 14 dni prvo mesto v tablici:

Slovan	4 3 1 0	11 : 2	7
Grafika	4 3 1 0	9 : 2	7
Reka	4 3 0 1	11 : 5	6
Jadran	4 2 0 2	12 : 6	4
Sloga	3 1 0 2	6 : 9	2
Svoboda	4 1 0 3	3 : 8	2
Mars	4 1 0 3	3 : 12	2
Korotan	3 0 0 3	2 : 13	0

Tudi juniorji so z nedeljskim, petim kolom prekorčili polovico jesenskega dela tekmovanja. To kolo je dalo v glavnem pričakovane rezultate, le 0 : 0 v srečanju Šiškarjev s črno-belimi drobščem je nekoliko presenetil. Črno-beli so s tem za Marsovci s tremi pikami v zaostanku, in so sicer trdno na drugem mestu, na prvo pa morajo za to jesen nade pokopati. Marsovci so knjižili nad opasnimi juniorji Slavije prepričevalen 3 : 0 in se s tem otresli še poslednjega nevarnejšega nasprotnika. Nemara da bodo ostali preko zime na prvem mestu. Belo-zeleni še vedno niso prišli do sape, tokrat so morali z 1 : 2 prepustiti obe pikli Korotancem. Trnovčani so še nadalje šibki, Rečani so jim natrosili 0 : 4 v mrežo ter jih še nadalje pustili na dnu tablice brez točke. Svoboda je klonila proti Mladiki z 0 : 2 in padla s petega na sedmo mesto, za Mladiko: to je obenem edina sprememba v tablici, ki je do naslednjega kola taka:

Mars	5 5 0 0	22 : 3	10
Primorje	6 4 1 1	17 : 4	9
Slavija	5 3 0 2	8 : 7	6

Korotan	5 3 0 2	11 : 10	6
Reka	5 2 1 2	10 : 7	5
Mladika	5 2 1 2	7 : 9	5
Svoboda	5 1 2 2	7 : 14	4
Hermes	5 0 3 2	4 : 10	3
Ilirija	5 1 0 4	4 : 19	2
Jadran	4 0 0 4	2 : 9	0

Prihodnja nedelja je zasežena po tekмах za kraljev sklad. Naslednje kolo se bo torej igralo šele 13. oktobra in bo imelo ta spored: II. razred: Jadran: Sloga, Slovan: Svoboda, Mars: Korotan, Reka: Grafika; juniorji: Jadran: Korotan, Ilirija: Hermes, Primorje: Svoboda, Reka: Slavija, Mladika: Mars.

V drugem razredu bo spored napet, vse tekme bodo za nadaljni placement zelo važne. Slovan bo v borbi za prvo mesto imel v Svobodi nemara prav toliko opravka kot Grafika z Reko, Mars in Korotan se bosta šla za zadnje in predzadnje mesto a Jadran in Sloga bosta bila bitko za pozicijo sredi tablice.

Drobiž bo pa nemara šel svojo pot mirno naprej in ohranil dosežene distance, če se ne bo zgodilo kaj nepričakovanega. O tem pa bomo razmišljali čez 14 dni.

O. C.

Službene objave LNP

Iz predsedstva mesta seje p. o. 2. X. 1935. Po nalogu JNS se dobočijo v nedeljo 6. oktobra tekme v korist sklada kralja Aleksandra: V Ljubljani, igrišče Primorja ob 14. Hermes—Grafika, ob 15.30: Primorje—Ilirija, službujoči Dorčec, nadzor nad blagajno Jugovec. V Mariboru, igrišče Železničarja, ob 14. Viktorija—Železničar, ob 15.30 Maribor—Rapid, službujoči Fischer, blagajna Senica. V Celju, igrišče Celja ob 14. Celje—Jugoslavija, ob 15.30 Atletiki—Olimp, službujoči Jegrišnik. V Trbovljah, igrišče Amaterja ob 14. DASK—Retje, ob 15.30 Amater—Trbovlje, službujoči Hvala. V Domžalah, igrišče Domžal ob 15.30 Domžale—Disk, službujoči Bizjak. V Zagorju ob 15.30 Zagorje—Svoboda, službujoči Copar. Na Jesenicah, igrišče Bratstva ob 15.30 Bratstvo—Gorenjec, službujoči Gregorčič. V Ptuj, igrišče Ptuj ob 15.30 Ptuj—Drava, službujoči Vuga. V Čakovcu igrišče ČSK ob 15.30 ČSK—Gradjanski, službujoči Majerčak.

Mengeš, Kamnik, Laško, Radomlje, Sava, Zalog, Svoboda—Tržič, Šostanj, Istra, Zalec, Javornik se prireditve iz tehničnih razlogov (pomanjkanje igrišča ali igralcev) oprostijo, poročilo za savez pa morajo poslati s pripombo, da se prireditve iz tehničnih razlogov ni mogla vršiti.

Ostali klubi prireditve tekmo dveh svojih moštev z začetkom ob 15.30. Vsi sodelujoči klubi postavijo po pet rediteljev, v krajih, kjer je samo en klub, skrbi ta za službo na igrišču in za rediteljstvo. V ostalem se je ravnati po saveznih objavah in po objavah n. o. v »Jutru« od 2. oktobra.

LZSP (Službeno) Seja upravnega odbora jutri v petek ob 20. v damski sobi kavarne Emone. Točno in polnoštevilno.

Srednješolsko prvenstvo v table-tenisu. V soboto in nedeljo se je vršilo v lokalu Z. S. K. Hermesa in v prireditvi islega srednješolskega prvenstva Ljubljane za moštva in posameznike. Udeležilo se ga je 28 tekmovalcev. V tekmovanju moštev je sigurno zmagala III. drž. realna gimnazija v postavi: Lazar—Simon—Drnovšek z rezultatom 5:1 nad II. državno realno gimnazijo (Djinovski, Scagnetti, Dolinar) in 5:1 nad I. državno realno gimnazijo (Perty—Zornada—Skapin) drugo mesto je zasedla II. drž. real. gimn., ki je wo zmagala nad I. drž. realno gimn. V finale singla gospodov so se plasirali: Marinko, Lazar, Perty in Djinovski. Zmagal je sigurno odlični Marinko (proti Lazarju 3:1, Pertyju 3:1, Djinovskemu wo). Drugi je bil Lazar (proti Pertyju 3:1, Djinovskemu wo) in tretji Perty (proti Djinovskemu wo).

ZSK Hermes (motosekcija). Seja sekcijekega odbora danes ob 20. pri »Keršču«.

V nekaj vrstah

Preteklo nedeljo je mariborski SK železničar gostoval z dvema garniturama: V Čakovcu proti SK Gradjanskemu, v Ptuj pa proti SK Dravi. Obe tekmi, ki sta bili prijateljski, sta se končali z zmago SK železničarja, in sicer v Čakovcu v razmerju 8 : 0 (5 : 0), v Ptuj pa s 7 : 3 (1 : 0).

Promet v tržaški luki

Že pred kratkim smo objavili nekaj podatkov o blagovnem prometu v tržaški luki, o katerem se je »Picoploc« pritoževal, da mnogo počasneje narašča kakor v Hamburgu, Bremenu ali Gdini. Dejansko kažejo tudi uradni statistični podatki, da se blagovni promet v tržaški luki od 1. 1932—33 dalje ni mnogo povečal.

Po rimskem uradnem statističnem biltenu je znašal tržaški pomorski promet blaga v letih 1929 do 1934 3.948. tisoč, 2.437, 2.474, 2.136, 1.897 in 2.486 tisoč ton, meseca julija t. l. 2.222, avgusta pa 2.157 ton blaga. V primerjavo s tem prometom navajamo podatke o prometu blaga v nekaterih drugih italijanskih lukah 1. 1934. V Genovi je znašal 7.317, v Benetkah 3.724, v Napulju 2.115 tisoč ton blaga.

Nov porast prebivalstva v Julijski Krajini

Bilten centralnega statističnega urada je objavil podatke o ljudskem gibanju v reški, goriški, pulski, tržaški in zadarski pokrajini za mesec avgust. Po teh podatkih se je v omenjenih petih pokrajinah rodilo 3.954, umrlo 883, izselilo 2.469, prišlo pa so se 2.103 ljudi. Prebivalstvo vse dežele je tako narostlo za 3.437 tisoč. V prvih osem mesecih t. l. ee je rodilo v vsej deželi 12.711, umrlo pa 8.450 ljudi.

Kakor smo posebej od meseca do meseca ugotavljali za tržaško in goriško pokrajino, je mogoče tudi za ostale tri pokrajine skozi vsa leta dognati, da je bil naravni porastek prebivalstva na deželi sorazmerno mnogo večji kakor v mestu. V mesta se je sicer redno priseljevalo vedno več ljudi kakor na deželo, odkoder so se ljudje pravzaprav še izseljevali, vendar pa na efekt tega preseljevanja še vedno ni dosegel naravnega prirastka ljudi na deželi.

Drobne novice

V Trstu se je poročil pekarnar Rudi Vavovec z gđ. štefco Mahnetovo iz Trsta. **Novo ljudsko štetje.** V Uradnem listu je bil objavljen zakonski dekret, z dne 9. avgusta t. l., ki določa, da se vrši 21. aprila 1936 novo 8. ljudsko štetje v vsej Italiji in kolonijah. Doslej so se, kakor znano, vršila ljudska štetja vsakih 10 let. Poslednje je bilo 21. aprila 1931.

Spremembe primikov. V Uradnem listu je bilo v številkah od 17. do 24. septembra t. l. objavljenih 66 dekretov goriškega, reškega in zadarskega prefekta o spremembah primikov 130 ošebam. Spremembe ni so poleg drugih primiki: Lucić v Lucchi, Viličić v Villini, Žerjav v Seriani, Brezgar v Brandi, Koršec v Corsini, Mišić v Missini, Jurčić v Giordani, Brušić v Florentin, Krivičić v Crivelli, Milinović v Miliani, Mihelić v Miglioni, Komel v Comelli, Nikšić v Gorrassini, Jakovljčić v Di Giacomo, in Bošnjanić v Bastiani.

Na Učki gradijo novo cesto. Od turističnega zavetišča je speljana na koto 1400 m. Cesta bo dolga 4,5 km in 3 m široka. Trije kilometri so že dograjeni. Od konca ceste do vrha Učke bo še 20 minut hoda.

nova bela peneca se pasta za zobe

v modro-belih progastih tubah, izrednega okusa dela zobe že po kratki uporabi snežno bele.

DOVRŠENOST SEDANJOSTI!

Poskusite še danes.

Tube po Din 8.—

Tube po Din 12.—

Na več krajih bodo napravili avtomobilska postajališča. Cesto gradijo na stroške ljubanske občine.

Minister za javna dela Cobolli—Gigli je bil v nedeljo spet v Trstu. Prisostvoval je odhodu manjšega oddelka vojaštva v vzhodno Afriko. V ponedeljek popoldne je minister potoval po Krasu, kjer si je ogledal razna javna dela. Bil je tudi na meji v Kačji vasi.

Iz Trsta je v ponedeljek popoldne odpoval 518. mitraljski bataljon, ki pripada 151. infanterijskemu polku. Bataljon šteje 1160 mož, 150 glav živine in 50 strojne. Fašistične organizacije so ob njegovem odhodu priredile velike manifestacije, ki sta jim prisostvovala poleg zastopnikov oblasti tudi vojvoda D'Aosta in minister za gradbe Cobolli—Gigli.

Pokrajinska fašistična zveza za zaščito materinstva in dece v Trstu je razpisala, več nagrad za novoporočence. Nagrade pa bodo novoporočenci dobili le po posebnih pogoji. Poleg drugih morajo predložiti zdravniško opredeloval o svoji zdravi in močni fizični konstituciji in dokazila, da še niso stari preko 30 let. Slične nagrade je razpisala tudi goriška zveza.

Na Opčinah je pred dnevi težak tovorni voz zadel v tramvaj. Oba voza sta bila močno poškodovana. Človeških žrtev ni bilo.

V Sesljanu je zadel Miroslav Širca iz Nabrežine s svojim kolegom v tovorni avto. Sunej je bil tako močan, da je Širca odletel na rob ceste in tresčil v občestni kamen. Dobil je hude poškodbe na glavi in levi nogi.

Naše gledališče

Drama.

Začetek ob 20. uri.
Četrtek, 3. t.m. Med večerj in jutri. Premiera. Red Četrtek.

Petek, 4. t.m. zaprto.
Sobota, 5. t.m. Tuje dete. Red B.

Opera

Začetek ob 20. uri
Sobota, 5. oktobra: Manon. Izven, Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Najslajša in najboljša

kreplina pijača je

B E R M E T — V I N O,

črnina iz Fruške gore,

Šremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Šremski Karlovci, Fruška gora.

V globoki žalosti sporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčnoljubljena mati, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Veselá roj. Tonajser

dne 1. oktobra t. l. ob 22. uri, po dolgi, mučni bolezni, mirno in boguudano umrla.

Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek, ob 16. uri izpred mrtvašnice Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 2. oktobra 1935.

LUJZA LOVŠINOVA

v imenu rodbin: Vesely, Tonajser, Krátky in Lovšin.

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boj!

Wessentin se je hitro nagnil naprej: »Da — prav imate! Vino je kar nenavadno temno — je dejal in podržal svoj kozarec ob tega. »Mnogo temnejše —

«Aha — tudi vi vidite!»

«A povejte vendar, za Boga, v kakšni zvezi je barva vina...» Namesto odgovora je doktor vzel kozarec in izlil njegovo vsebino v čebrič za led. To je storil s toli čudno resnobo, da so vsi osuplo zrl na njegovo početje. Nato je rekel tako tiho, da ga je mogla slišati samo družba okoli mize:

«Cijankalij —!»

Prestrašen molk je sledil njegovim besedam, dokler se ni Lytton E. Buzz prvi zbral. «Ali — to je nezmislno! To bi bil atentat s strupom — navaden polizkus umora!»

Thorsten mu je mignil, naj molči. Nato je s poudarkom ukazal: «Stvar je opravljena! Popolnoma opravljena! Da mi je ne razpihnete v kako senzacijsko reportažo, Mr. Buzz! Doktor Fabricius se je zmotil...!»

«Menda bom vedel, kaj trdim!» je razburjeno vzkliknil doktor.

«Zmotili ste se!» je z rezkim glasom ponovil Američan. «In zdaj govorimo kaj drugega!»

★

Čudno molčečna družba je sedela okoli Thorstenove mize. Srepa mešanica groze in osuplosti se je zrcalila na vseh obrazih. Nihče ni več pokusil vina.

Samo Buzz je tiho mrmral sam pri sebi: «In jaz sem ga tako dobro spoznal, malopričneža! — Sicer je izginil v hotel — a kje sem mogel slutiti, da bo —»

Zmajal je z glavo in obmolnil. Fabricius se je med tem oziral po Jafféju, ki je zdaj spet sedel pri baru in pil in se zapletal v majhen flirt.

15

Američan se je trudno zasmeljal in obslonel na mizi. «Kako se more dati človek tako prevzeti od praznega poplaha! Lepo reč ste nam nagodili, doktor!»

Fabricius je skomignil z rameni. «Res mi je žal — je zajecjal, a zvok njegovega glasu je razločno kazal, da vztraja pri tem, kar je bil rekel.

Gloria je blela in izmučena slonela na svojem stolu. Nbenne besede ni bilo iz njenih ust, toda prepadeno vpolanilo v njenih očeh je bilo dovolj zgovorno. Podoba je bilo, kakor da bi se borila z nevidno močjo, ki ji je uklepala voljo.

Wessentin in Regina sta se ogibala pogledati drug drugega. Croza tega, kar sta bila pravkar preživela, je ležala nad njima kakor zlovestno breme — in vobče na vseh, ki so bili priče strašnega pripetljaja. Nobeden izmed družbe ni opazil, kako je dr. Kammler prav ta mah vstal izza svoje nedolžne mize, se kratko opravičil spremljevalki in pristopil k Thorstenu.

«Ne zamerite — šele pravkar sem vas zagledal — se je oglasil, kratko pokimal Fabriciusu in stopil nato k Američanu. «To je pa res presenečenje, da vas vidimo v Berlinu, Mr. Thorsten.»

Ta se je trdo zasmeljal in udaril z roko po mizi. «Da, presenečenje bi moralo biti — a ne za vas, doktor Kammler!»

«A — razumem — žadeva s serumom se bo zdaj vendar že pojasnili! Saj je tudi čas, da obračunamo z nasprotniki!»

«Da — obračunali bomo!» Pokazal je na prazni stol zraven sebe:

«Ali ne boste sedli doktor?»

Ta se je malce v zadregi nasmehnil, potem pa vendarle ustregel vabilu.

Thorsten ga je predstavil. Zdelo se mu je, kakor da bi Kammler Glorijo posebno radovedno opazoval.

«Dojga pa ne morem ostati — je nato čudno hlastno zatrdil Kammler. «Sem namreč v družbi — s svojo zaročenko.»

«Zakaj niste privedli gospodične s seboj?»

«Oh — nisem vas hotel motiti!»

Zdaj se je oglasil Fabricius. «Čujte, Kammler, kaj ne, da pridete tudi vi jutri na veliko konferenco?»

«Na kakšno konferenco?» je začuden vprašal Kammler.

«Vse odločilne gospode tukajšnjega oddelka našega trusta sem povabil za jutri na razgovor!» je rekel Thorsten. «Seveda sem poklical tudi vas, a gospodinja mi je rekla, da vas ni doma. Vsekako vam bo moje vabilo še sporočila!»

Kammler se je ustrežljivo nasmehnil: «Nu, saj po tem takem že vem, kako in kaj. Zanesite se name, da bom točno na mestu!»

Nato je vstal, kakor da bi se hotel opravičiti. «Da, zdaj se res moram vrniti k svoji mizi, Mr. Thorsten. Torej — do svidenja jutri.»

Z vpludnim priklonom vsem na okoli se je hotel umakniti, a Buzz ga je zadržal.

«Halo — madež ste si napravili na smoking, gospod. Glejte — tu na žepu!»

«Madež? — Saj res!»

Kammler si je potegnil z roko po vlažnem mestu na suknjiču, nato pa pridružen, zavzeto vzkliknil.

«Nu — to je pa vendarle —»

Hlastno je segel v žep in v naslednjem trenutku izlekel stekleničico, ki jo je izprva gledal, kakor da ne ve z njo ne kod ne kam.

«Tak — kaj pa to pomeni?»

A tedaj je prebledel kakor smrt. Opazil je bil mrtvaško glavo in pod njo strašno besedo «Strup.»

«Vraga — tega ne razumem!»

«Dajte jo semkaj — ga je razburjen pozval Fabricius, ki je prečeže opazoval vsako njegovo kretnjo. Z drhtečimi rokami se je polastil stekleničice, ki ji je manjkalo vbrušeni zamašek, in jo podržal k nosu.

«Prekleto čuden duh po grenkih mandeljnih!» je rekel nato in hitro pogledal Thorstena. «V tej stekleničici je bil — cijankalij!»

Kammler si je potegnil z roko po laseh: «Tega bogme ne razumem! Ali sem res v laboratoriju iz raztresenosti vtaknil stekleničico v žep?»

«Nu, videti je, da se ukvarjate z lepimi moraliskimi naklepi.» Fabricius je komaj opazno skrilil usta.

